

**ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ**

*Кафедра слов'янської і германської філології
та перекладу*

**ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ
(ЛЕКСИКОЛОГІЯ, ЛЕКСИКОГРАФІЯ ТА ФРАЗЕОЛОГІЯ)**

**Інструктивно-методичні матеріали
до обов'язкової освітньої компоненти
для підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою
Польська мова і зарубіжна література в закладах освіти**

ЖИТОМИР–2025

*Рекомендовано до друку вченою радою
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол № 13 від 27 червня 2025 року)*

Рецензенти:

Людмила СУВОРОВА – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри педагогічних технологій та мовної підготовки Державного університету «Житомирська політехніка».

Ольга РУДЮК – кандидат філологічних наук, викладач вищої категорії ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

Валерій БАШМАНІВСЬКИЙ – доцент, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри журналістики, реклами та PR Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Укладачі:

Тетяна НЕДАШКІВСЬКА – завідувач кафедри слов'янської і германської філології та перекладу Житомирського державного університету імені Івана Франка, кандидат філологічних наук, професор.

Алла ПРИЙМАК – доцент кафедри слов'янської і германської філології та перекладу Житомирського державного університету імені Івана Франка, кандидат філологічних наук, доцент.

Катерина ЯРИНОВСЬКА – викладач кафедри слов'янської і германської філології та перекладу Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Т 34

ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ (ЛЕКСИКОЛОГІЯ, ЛЕКСИКОГРАФІЯ ТА ФРАЗЕОЛОГІЯ): інструктивно-методичні матеріали до обов'язкової освітньої компоненти для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Польська мова і зарубіжна література в закладах освіти» / укладачі Недашківська Т. Є., Приймак А. М., Яриновська К. Т. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2025. 57 с.

Запропоновані методичні рекомендації до практичних занять із дисципліни містять основні питання, необхідні для поглиблення та розширення знань здобувачів вищої освіти стосовно теоретичного курсу польської мови, зокрема фразеології лексикографії та лексикології. Ці матеріали розроблено для вивчення освітньої компоненти «Теоретичний курс польської мови» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою *Польська мова і зарубіжна література в закладах освіти*.

У посібнику епізодично використаний ілюстративний та текстовий матеріал, наявний у відкритому доступі в джерелах Інтернет.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА

I. ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

II. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

III. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

IV. МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Модуль I. Лексикологія та лексикографія польської мови.

Лекційне заняття № 1. Лексичне значення слова

Лекційне заняття № 2. Полісемія

Лекційне заняття № 3. Омонімія

Лекційне заняття № 4. Синонімія

Лекційне заняття № 5. Антонімія

Лекційне заняття № 6. Застаріла лексика польської мови

Лекційне заняття № 7. Неологізми

Лекційне заняття № 8. Стилістичне багатство мови

Модуль 2. Фразеологія польської мови.

Поняття фразеологізму. Функція фразеологізмів у мові.

Лекційне заняття № 9. Фразеологізми польської мови. Типи фразеологізмів.

V. МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Moduł I. Leksykologia i leksykografia języka polskiego

Практичне заняття № 1-2. Przedmiot leksykologii. Problem leksyki jako systemu. Pola znaczeniowe.

Практичне заняття № 3. Semantyka leksykalna. Teorię znaczenia. Diachroniczne typy zmian semantycznych. Definicje semantyczne.

Практичне заняття № 4-5. Wieloznaczność. Typy wieloznaczności. Wieloznaczność a homonimia. Rodzaje homonimów. Relacje synonimii i antonimii.

Практичне заняття № 6. Słownictwo. Czynny i bierny zasób leksykalny polszczyzny. Stara i nowa warstwa polskiego słownictwa: archaizmy i neologizmy.

Практичне заняття № 7. Zapożyczenia w języku polskim.

Практичне заняття № 8. Leksyka różnych odmian polszczyzny. Słownictwo terytorialnych odmian języka polskiego.

Практичне заняття № 9. Słownictwo polskich socjolektów.

Практичне заняття № 10. Podstawy polskiej leksykografii.

Moduł II. Frazeologia języka polskiego

Практичне заняття № 11-12. Podstawowe zagadnienia frazeologii. Z dziejów frazeologii jako nauki. Przedmiot frazeologii, pojęcie związku frazeologicznego, Szerokie i wąskie rozumienie frazeologii.

Практичне заняття № 13-14. Typologie związków frazeologicznych.

Практичне заняття № 15-16. Źródła frazeologii polskiej, funkcje frazeologizmów.

Практичне заняття № 17. Polskie słowniki frazeologiczne.

VI. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

VII. ЗРАЗКИ

МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ / ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ПРОЄКТУ

VIII. ОЦІНЮВАННЯ

IX. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ЗВО

ПЕРЕДМОВА

Навчально-методичні матеріали створено для здобувачів вищої освіти філологічного спрямування, що вивчають польську мову як іноземну. Вибір структури та ілюстративного матеріалу має на меті стимулювати їх до процесу вивчення, кращого розуміння і швидшого засвоєння мови, що є обов'язковим етапом підготовки майбутнього фахівця-полоніста.

Навчально-методичні матеріали побудовано так, що здобувачі вищої освіти засвоюють основні поняття і терміни лексикології, розглядають різні наукові класифікації, аналізують системні й смислові зв'язки між елементами лексичної системи польської мови, взаємообумовленість полісемії, омонімії, антонімії; етапи розвитку польської мови; семантико-стилістичні зміни, що відбуваються в ній на сучасному етапі розвитку тощо. Такий підхід сприятиме формуванню знань про лексичну систему мови як про складну ієрархічну чітко організовану структуру.

У навчально-методичні матеріали включено також завдання зіставного характеру польської і української мов, адже попри спорідненість, специфіка мислення, мовна картина світу, система моральних, духовних і культурних цінностей представників двох націй різняться, що може викликати певні лінгвістичні розбіжності, неправильне розуміння значення слова, неправильне вживання слова в контексті, калькування тощо.

Предметом вивчення є: особливості будови та функціонування мовних одиниць різних рівнів у структурі польської мови.

Мета вивчення освітньої компоненти: засвоєння теоретичного матеріалу та формування вміння практичного аналізу мовних одиниць у межах лексикології, лексикографії, фразеології, фонетики, фонології, словотвору та словозміни, синтаксису польської мови.

Основними завданнями вивчення освітньої компоненти» є:

- ознайомити здобувачів із закономірностями функціонування мовних засобів різних рівнів;

– ознайомити здобувачів із теоретичні основи функціонування різних рівнів польської мови, необхідні як для формування мовних навичок, розширення лінгвістичних знань загалом, так і для подальшої педагогічної діяльності;

– розвинути вміння практичного аналізу мовних одиниць у межах лексикології, лексикографії, фразеології, фонетики, фонології, словотвору та словозміни, синтаксису польської мови та узагальнення конкретного мовного матеріалу.

Компетентності та програмні результати навчання:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої та фахової передвищої освіти, викладати польську мову та зарубіжну літературу в рамках програми середньої школи та закладів фахової передвищої освіти, розв'язувати завдання з філологічних дисциплін шкільного та вище шкільного рівня, розуміти сучасні тенденції філологічних наук, педагогіки, психології, методики викладання польської мови та зарубіжної літератури, організовувати освітній процес у закладах середньої та фахової передвищої освіти.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність встановлювати міжпредметні зв'язки.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК 13. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативність.

СК 1. Здатність ефективно здійснювати комунікацію державною та іноземною мовою в умовах професійно-педагогічного спілкування, а також під час розв'язання проблемних міжособистісних ситуацій, знання

закономірностей різних форм спілкування і правил поведінки в різних ситуаціях.

СК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності особистісно орієнтований, компетентнісний підходи до викладання польської мови та зарубіжної літератури, ефективні освітні методи й технології навчання.

СК 3. Здатність застосовувати сучасні наукові досягнення в галузі польської філології та зарубіжної літератури в закладах середньої освіти.

СК 4. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів для розв'язання професійних завдань під час освітнього процесу.

СК 15. Вміння реалізовувати виховну функцію навчання польської мови, вирішувати завдання морального, культурно-історичного виховання здобувачів засобами мови з урахуванням особливостей ступеня навчання.

Програмні результати навчання:

ПР 3. Знати філологічні та дидактичні засади навчання польської мови та зарубіжної літератури в закладах середньої освіти.

ПР 4. Знати загальні теоретичні положення, концепції та наукові поняття, категорії філологічних дисциплін.

ПР 5. Знати системну організацію та норми польської мови, особливості використання мовних одиниць у художньому та науковому дискурсах.

ПР 9. Уміти працювати з науковими та науково-методичним джерелами, систематизувати й застосовувати інформацію під час здійснення освітньої та наукової діяльності.

ПР 12. Застосовувати знання про закономірності та особливості розвитку мовознавчих процесів та взаємозв'язки лінгвістики з іншими галузями науки й практики.

ПР 24. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

Soft skills:

- креативне мислення;
- управління інформацією;
- вміння приймати рішення та формулювати власну думку;
- презентаційні навички;
- самоорганізація та самонавчання.

Освітня компонента «Теоретичний курс польської мови» (блоки лексикології, лексикографії та фразеології) викладається на II курсі в 3 семестрі. На вивчення освітньої компоненти відводиться 180 годин 6 кредити ECTS. Форма проведення занять: лекції та практичні заняття.

І. ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОПП рівень вищої освіти	Характеристика освітньої компоненти	
		денна форма	заочна форма
Кількість кредитів – 6	01 Освіта/Педагогіка	Обов’язкова	
	014 Середня освіта		
Модулів – 2	«Польська мова і зарубіжна література в закладах»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180		II	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми: аудиторних – 3,5 / 2,1 самостійної роботи здобувача – 6,2 / 0,9 год.	перший (бакалаврський)	18 год.	–
		Практичні / Семінарські	
		34 год.	–
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		128 год.	–
		Індивідуальна робота	
		–	–
Вид контролю: екзамен			

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи для денної форми навчання становить: 43, 3% : 56, 7%.

II. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	У тому числі						У тому числі					
	Всього	Лекції	Практичні/Семінарські заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Індивідуальні заняття	Всього	Лекції	Практичні/Семінарські заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Індивідуальні заняття
Модуль 1. Лексикологія та лексикографія польської мови. (Leksykologia i leksykografia języka polskiego)												
Przedmiot leksykologii. Problem leksyki jako systemu. Pola znaczeniowe.	16	2	4	–	10	–	–	–	–	–	–	–
Semantyka leksykalna. Teorię znaczenia. Diachroniczne typy zmian semantycznych. Definicje semantyczne.	14	2	2	–	10	–	–	–	–	–	–	–
Wieloznaczność. Typy wieloznaczności. Wieloznaczność a homonimia. Rodzaje homonimów. Relacje synonimii i antonimii.	16	2	4	–	10	–	–	–	–	–	–	–
Słownictwo. Czynny i bierny zasób leksykalny polszczyzny. Stara i nowa warstwa polskiego słownictwa: archaizmy i neologizmy.	14	2	2	–	10	–	–	–	–	–	–	–
Zapożyczenia w języku polskim.	12	–	2	–	10	–	–	–	–	–	–	–
Leksyka różnych odmian polszczyzny. Słownictwo terytorialnych odmian języka polskiego.	14	2	2	–	10	–	–	–	–	–	–	–
Słownictwo polskich socjolektów.	12	–	2	–	10	–	–	–	–	–	–	–
Podstawy polskiej leksykografii.	12	–	2	–	10	–	–	–	–	–	–	–
Разом за модулем 1	110	10	20	–	80	–	–	–	–	–	–	–
Модуль 2. Фразеологія польської мови. (Frazeologia języka polskiego)												
Podstawowe zagadnienia frazeologii. Z dziejów frazeologii jako nauki. Przedmiot frazeologii, pojęcie związku frazeologicznego, Szerokie i wąskie rozumienie frazeologii.	16	2	4	–	10	–	–	–	–	–	–	–
Typologie związków	16	2	4	–	10	–	–	–	–	–	–	–

frazeologicznych.												
źródła frazeologii polskiej, funkcje frazeologizmów.	16	2	4	–	10	–	–	–	–	–	–	–
Polskie słowniki frazeologiczne	22	2	2	–	18	–	–	–	–	–	–	–
Разом за модулем 2	70	8	14	–	48	–	–	–	–	–	–	–
Разом	180	18	34	-	128	-	–	–	–	–	–	–

III. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Модуль 1. Лексикологія та лексикографія польської мови.

(Leksykologia i leksykografia języka polskiego)

Przedmiot leksykologii. Problem leksyki jako systemu. Pola znaczeniowe.

Semantyka leksykalna. Teorię znaczenia. Diachroniczne typy zmian semantycznych. Definicje semantyczne.

Wieloznaczność. Typy wieloznaczności. Wieloznaczność a homonimia. Rodzaje homonimów.

Relacje synonimii i antonimii.

Słownictwo. Czynny i bierny zasób leksykalny polszczyzny. Stara i nowa warstwa polskiego słownictwa: archaizmy i neologizmy.

Zapożyczenia w języku polskim.

Leksyka różnych odmian polszczyzny. Słownictwo terytorialnych odmian języka polskiego. Słownictwo polskich socjolektów.

Podstawy polskiej leksykografii.

Модуль 2. Фразеологія польської мови.

(Frazeologia języka polskiego)

Podstawowe zagadnienia frazeologii. Z dziejów frazeologii jako nauki.

Przedmiot frazeologii, pojęcie związku frazeologicznego, Szerokie i wąskie rozumienie frazeologii.

Typologie związków frazeologicznych, źródła frazeologii polskiej, funkcje frazeologizmów. Polskie słowniki frazeologiczne

IV. МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Модуль 1. Лексикологія та лексикографія польської мови.

Лексичне значення слова. Полісемія. Омонімія. Синонімія. Антонімія.

Застаріла лексика польської мови. Неологізми. Стилiстичне багатство

мови.

Лекційне заняття № 1

Тема лекції: Лексичне значення слова.

Мета лекції: дати поняття про лексикологію як розділ мовознавства, слово як основну одиницю словникового складу мови, типи лексичних значень слів.

ПЛАН

1. Лексикологія як розділ мовознавства.
2. Слово як одиниця словникової системи і елемент тексту.
3. Лексичне значення слова.
4. Типи лексичних значень слів.
5. Зміст і обсяг слів.

Завдання для самостійної роботи:

1. Дайте відповіді на питання.

- Що вивчає лексикологія як лінгвістична дисципліна, предмет і завдання лексикології?
- Поясніть терміни «лексика» і «лексикологія».
- Чому слово вважають універсальною семантичною одиницею мови?
- Що таке слово?
- Чому важко дати визначення слова?
- Чим відрізняється слово від морфеми і словосполучення?
- Назвіть ознаки слів.
- У чому полягає різниця між термінами слово і лексема?
- Дайте визначення лексичного значення слова.
- Із яких компонентів складається лексичне значення?

2. Підготувати реферати.

- Польська мова серед інших слов'янських
- Тенденції розвитку сучасної польської лексикології, огляд основних праць.

- Понятійна основа лексичного значення.
- Співвідношення форми і змісту в слові.
- Мотивованість і немотивованість слова.

Рекомендована література

Основна:

1. Bańko M., Wykłady z polskiej fleksji, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2009. 240 s.
2. Bartnicka B., Satkiewicz H. Gramatyka języka polskiego. Podręcznik dla cudzoziemców. Warszawa: Wiedza Powszechna, 2010. 277 s.
3. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
4. Ostaszewska D., Tambor J., Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2010. 143 s.
5. Podracki J., Składnia polska, Warszawa: WSiP, 1998. 246 s.
6. Saloni Z., Świdziński M., Składnia współczesnego języka polskiego, wyd. 5 ster, Warszawa: PWN, 2024. 286 s.
7. Wiśniewski M., Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego, Toruń 2001.
8. Zdunkiewicz-Jedynak D., Wykłady ze stylistyki. Warszawa: PWN, 2024. 218 s.
9. Кравчук А. Морфология współczesnego języka polskiego (Fleksja). 1. / Морфологія сучасної польської мови (словозміна). Ч. 1. Львів: Українська академія друкарства, 2007.
10. Кравчук А. Лексикологія і культура польської мови: у 2 т. Т. 1: Лексикологія, фразеологія, лексикографія: підручник для вищих навчальних

закладів. К. : Фірма «ІНКОС», 2011. Т. 2: Культура мови: підручник для вищих навчальних закладів. К. : Фірма «ІНКОС», 2011.

Додаткова:

1. Bańko M., Krajewska M. *Słownik wyrazów kłopotliwych*. Warszawa, 2000.
2. *Encyklopedia języka polskiego*. Red. S. Urbańczyk i M. Kucała. Wrocław etc., 1999.
3. Grzegorzczak R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1996.
4. Grzenia J. *Komunikacja językowa w Internecie*. Warszawa, 2006.
5. Klemensiewicz Z., *Zarys składni polskiej*, Warszawa 1969.
6. Kopcińska D., *Gramatyka opisowa. Materiały do ćwiczeń*, Warszawa 1996.
7. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
8. Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 1996.
9. Saloni Z., *Cechy składniowe polskiego czasownika*, Wrocław 1976.
10. Słownik gramatyki języka polskiego, red. W. Gruszczyński, J. Bralczyk, Warszawa 2002, hasła składniowe.
11. Szupryczyńska M., *Opis składniowy polskiego przymiotnika*, Toruń 1980.
12. Кравчук А. Польська мова – українцям. Іменна словозміна з елементами синтаксису. Львів: Українська академія друкарства, 2008.
13. Кравчук А. Польська мова. Граматика з вправами: Підручник. вид. 2. Київ: Фірма «Інкос», 2016.
14. Кравчук А. Польський іменник та прикметник: словозміна. Посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005.

Інтернет-ресурси:

1. Materiały dydaktyczne. URL: <https://wordwall.net/pl/>
2. Słownik języka polskiego PWN. URL: <https://sjp.pwn.pl/>
3. Polski krok po kroku. URL: <https://e-polish.eu/>

4. Warszawskie koło leksykograficzne. URL: <http://leksykografia.uw.edu.pl/>

5. Wielki słownik języka polskiego. URL: <https://wsjp.pl/>

Лекційне заняття № 2

Тема лекції: Багатозначні слова (полісемія).

Мета лекції: з'ясувати поняття полісемії, її значення в польській мові; навчитися визначати прямі й переносні значення слів.

ПЛАН

1. Поняття полісемії.
2. Явище багатозначності в польській мові.
3. Багатозначність як прояв економії мовної системи.
4. Пряме (первинне) та переносне (побічне) значення слова.

Завдання для самостійної роботи:

1. Дайте відповіді на питання.

- Чи поширене явище полісемії в польській мові? Доведіть свою точку зору на прикладах.

- Як полісемія сприяє мовній економії?

- Наведіть приклади 2-4 багатозначних слів і прокоментуйте їхні прямі й переносні значення.

2. Підготувати реферати.

- Семантична структура полісемічного слова.

- Метафора як спосіб семантичної деривації.

- Способи тлумачення лексичного значення слова.

- Полісемія і типи лексичних значень слів у тлумачних словниках польської мови.

Рекомендована література

Основна:

1. Bańko M., Wykłady z polskiej fleksji, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2009. 240 s.
2. Bartnicka B., Satkiewicz H. Gramatyka języka polskiego. Podręcznik dla cudzoziemców. Warszawa: Wiedza Powszechna, 2010. 277 s.

3. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
4. Ostaszewska D., Tambor J., Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2010. 143 s.
5. Podracki J., Składnia polska, Warszawa: WSiP, 1998. 246 s.
6. Saloni Z., Świdziński M., Składnia współczesnego języka polskiego, wyd. 5 ster, Warszawa: PWN, 2024. 286 s.
7. Wiśniewski M., Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego, Toruń 2001.
8. Zdunkiewicz-Jedynak D., Wykłady ze stylistyki. Warszawa: PWN, 2024. 218 s.
9. Кравчук А. Морфология współczesnego języka polskiego (Fleksja). 1. / Морфологія сучасної польської мови (словозміна). Ч. 1. Львів: Українська академія друкарства, 2007.
10. Кравчук А. Лексикологія і культура польської мови: у 2 т. Т. 1: Лексикологія, фразеологія, лексикографія: підручник для вищих навчальних закладів. К. : Фірма «ІНКОС», 2011. Т. 2: Культура мови: підручник для вищих навчальних закладів. К. : Фірма «ІНКОС», 2011.

Додаткова:

1. Bańko M., Krajewska M. *Słownik wyrazów kłopotliwych*. Warszawa, 2000.
2. *Encyklopedia języka polskiego*. Red. S. Urbańczyk i M. Kucała. Wrocław etc., 1999.
3. Grzegorzczkova R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1996.
4. Grzenia J. *Komunikacja językowa w Internecie*. Warszawa, 2006.
5. Klemensiewicz Z., *Zarys składni polskiej*, Warszawa 1969.
6. Kopcińska D., *Gramatyka opisowa. Materiały do ćwiczeń*, Warszawa 1996.
7. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
8. Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 1996.
9. Saloni Z., *Cechy składniowe polskiego czasownika*, Wrocław 1976.

10. Słownik gramatyki języka polskiego, red. W. Gruszczyński, J. Bralczyk, Warszawa 2002, hasła składniowe.
11. Szupryczyńska M., *Opis składniowy polskiego przymiotnika*, Toruń 1980.
12. Кравчук А. Польська мова – українцям. Іменна словозміна з елементами синтаксису. Львів: Українська академія друкарства, 2008.
13. Кравчук А. Польська мова. Граматика з вправами: Підручник. вид. 2. Київ: Фірма «Інкос», 2016.
14. Кравчук А. Польський іменник та прикметник: словозміна. Посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005.

Інтернет-ресурси:

1. Materiały dydaktyczne. URL: <https://wordwall.net/pl/>
2. Słownik języka polskiego PWN. URL: <https://sjp.pwn.pl/>
3. Polski krok po kroku. URL: <https://e-polish.eu/>
4. Warszawskie koło leksykograficzne. URL: <http://leksykografia.uw.edu.pl/>
5. Wielki słownik języka polskiego. URL: <https://wsjp.pl/>

Лекційне заняття № 3

Тема лекції: Омонімія.

Мета лекції: дати поняття омонімії і омонімів польської мови, навчитися розрізняти омонімію і полісемію та визначати типи омонімів.

ПЛАН

1. Поняття омонімії.
2. Типи омонімів у польській мові. Омоніми повні й часткові.
3. Типи омонімів за походженням: семантичні, етимологічні, словотвірні.
4. Омонімія і полісемія в польській мові.

Завдання для самостійної роботи:

1. Дайте відповіді на питання.

- Дайте загальну характеристику типів лексичних омонімів.
- Наведіть по 2-3 приклади на різновиди часткових омонімів (омофони, омографи, омоформи).

- Які способи відмежування лексичних омонімів від випадків відносної омонімії (омофонів, омоформ, омографів) вам відомі. Поясніть це на прикладах.

- Складіть 2 речення в художньому стилі з омонімами будь-яких типів.

2. Підготувати реферати.

- Джерела лексичних омонімів.

- Проблема розмежування омонімії й полісемії в польській мові.

- Стилістичне використання омонімів у мовленні (гра слів, каламбур).

- Словники омонімів польської мови.

Рекомендована література

Основна:

1. Bańko M., Wykłady z polskiej fleksji, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2009. 240 s.
2. Bartnicka B., Satkiewicz H. Gramatyka języka polskiego. Podręcznik dla cudzoziemców. Warszawa: Wiedza Powszechna, 2010. 277 s.
3. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
4. Ostaszewska D., Tambor J., Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2010. 143 s.
5. Podracki J., Składnia polska, Warszawa: WSiP, 1998. 246 s.
6. Saloni Z., Świdziński M., Składnia współczesnego języka polskiego, wyd. 5 ster, Warszawa: PWN, 2024. 286 s.
7. Wiśniewski M., Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego, Toruń 2001.
8. Zdunkiewicz-Jedynak D., Wykłady ze stylistyki. Warszawa: PWN, 2024. 218 s.
9. Кравчук А. Морфология współczesnego języka polskiego (Fleksja). 1. / Морфологія сучасної польської мови (словозміна). Ч. 1. Львів: Українська академія друкарства, 2007.
10. Кравчук А. Лексикологія і культура польської мови: у 2 т. Т. 1: Лексикологія, фразеологія, лексикографія: підручник для вищих

навчальних закладів. К. : Фірма «ІНКОС», 2011. Т. 2: Культура мови: підручник для вищих навчальних закладів. К. : Фірма «ІНКОС», 2011.

Додаткова:

1. Bańko M., Krajewska M. *Słownik wyrazów kłopotliwych*. Warszawa, 2000.
2. *Encyklopedia języka polskiego*. Red. S. Urbańczyk i M. Kucała. Wrocław etc., 1999.
3. Grzegorzczak R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1996.
4. Grzenia J. *Komunikacja językowa w Internecie*. Warszawa, 2006.
5. Klemensiewicz Z., *Zarys składni polskiej*, Warszawa 1969.
6. Kopcińska D., *Gramatyka opisowa. Materiały do ćwiczeń*, Warszawa 1996.
7. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
8. Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 1996.
9. Saloni Z., *Cechy składniowe polskiego czasownika*, Wrocław 1976.
10. Słownik gramatyki języka polskiego, red. W. Gruszczyński, J. Bralczyk, Warszawa 2002, hasła składniowe.
11. Szupryczyńska M., *Opis składniowy polskiego przymiotnika*, Toruń 1980.
12. Кравчук А. Польська мова – українцям. Іменна словозміна з елементами синтаксису. Львів: Українська академія друкарства, 2008.
13. Кравчук А. Польська мова. Граматика з вправами: Підручник. вид. 2. Київ: Фірма «Інкос», 2016.
14. Кравчук А. Польський іменник та прикметник: словозміна. Посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005.

Інтернет-ресурси:

1. Materiały dydaktyczne. URL: <https://wordwall.net/pl/>
2. Słownik języka polskiego PWN. URL: <https://sjp.pwn.pl/>
3. Polski krok po kroku. URL: <https://e-polish.eu/>
4. Warszawskie koło leksykograficzne. URL: <http://leksykografia.uw.edu.pl/>
5. Wielki słownik języka polskiego. URL: <https://wsjp.pl/>

Тема лекції: Синонімія.

Мета лекції: дати поняття синонімії, навчитися визначати синоніми різних типів та вводити їх у контекст.

ПЛАН

1. Поняття синонімії.
2. Типи синонімів у польській мові.
3. Поділ синонімів за зовнішньою формою: синоніми різного походження та спільнокореневі.
4. Контекстуальні синоніми.

Завдання для самостійної роботи:

1. Дайте відповіді на питання.

- Які синоніми називаються лексичними? Наведіть приклади.
- Наведіть приклади синоніми різного походження та спільнокореневих.

Відповідь аргументуйте.

- Складіть 2 речення з контекстуальними синонімами. Доведіть контекстуальність.

2. Підготувати реферати.

- Синонімія як фундаментальний тип відношень мовних одиниць.
- Відмінності між синонімами граматичними, стилістичними, емоційно-експресивними, соціальними, територіальними.
- Синонімічний ряд і його домінанта.
- Синонімічне гніздо.
- Стилiстичні прийоми, побудовані на синонімії (евфемізми, парафрази, ампліфікація, плеоназм).
- Словники синонімів польської мови.

Рекомендована література

Основна:

1. Bańko M., Wykłady z polskiej fleksji, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2009.

2. Bartnicka B., Satkiewicz H. Gramatyka języka polskiego. Podręcznik dla cudzoziemców. Warszawa: Wiedza Powszechna, 2010. 277 s.
3. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
4. Ostaszewska D., Tambor J., Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2010. 143 s.
5. Podracki J., Składnia polska, Warszawa: WSiP, 1998. 246 s.
6. Saloni Z., Świdziński M., Składnia współczesnego języka polskiego, wyd. 5 ster, Warszawa: PWN, 2024. 286 s.
7. Wiśniewski M., Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego, Toruń 2001.
8. Zdunkiewicz-Jedynak D., Wykłady ze stylistyki. Warszawa: PWN, 2024. 218 s.
9. Кравчук А. Морфология współczesnego języka polskiego (Fleksja). 1. / Морфологія сучасної польської мови (словозміна). Ч. 1. Львів: Українська академія друкарства, 2007.
10. Кравчук А. Лексикологія і культура польської мови: у 2 т. Т. 1: Лексикологія, фразеологія, лексикографія: підручник для вищих навчальних закладів. К. : Фірма «ІНКОС», 2011. Т. 2: Культура мови: підручник для вищих навчальних закладів. К. : Фірма «ІНКОС», 2011.

Додаткова:

1. Bańko M., Krajewska M. *Słownik wyrazów kłopotliwych*. Warszawa, 2000.
2. *Encyklopedia języka polskiego*. Red. S. Urbańczyk i M. Kucała. Wrocław etc., 1999.
3. Grzegorzczkowska R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1996.
4. Grzenia J. *Komunikacja językowa w Internecie*. Warszawa, 2006.
5. Klemensiewicz Z., *Zarys składni polskiej*, Warszawa 1969.
6. Kopcińska D., *Gramatyka opisowa. Materiały do ćwiczeń*, Warszawa 1996.

7. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
8. Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 1996.
9. Saloni Z., *Cechy składniowe polskiego czasownika*, Wrocław 1976.
10. Słownik gramatyki języka polskiego, red. W. Gruszczyński, J. Bralczyk, Warszawa 2002, hasła składniowe.
11. Szupryczyńska M., *Opis składniowy polskiego przymiotnika*, Toruń 1980.
12. Кравчук А. Польська мова – українцям. Іменна словозміна з елементами синтаксису. Львів: Українська академія друкарства, 2008.
13. Кравчук А. Польська мова. Граматика з вправами: Підручник. вид. 2. Київ: Фірма «Інкос», 2016.
14. Кравчук А. Польський іменник та прикметник: словозміна. Посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005.

Інтернет-ресурси:

1. Materiały dydaktyczne. URL: <https://wordwall.net/pl/>
2. Słownik języka polskiego PWN. URL: <https://sjp.pwn.pl/>
3. Polski krok po kroku. URL: <https://e-polish.eu/>
4. Warszawskie koło leksykograficzne. URL: <http://leksykografia.uw.edu.pl/>
5. Wielki słownik języka polskiego. URL: <https://wsjp.pl/>

Лекційне заняття № 5

Тема лекції: Антонімія.

Мета лекції: дати поняття антонімії, навчитися добирати до слів спільнокореневі та різнокореневі антоніми, вводити їх у контекст.

ПЛАН

1. Поняття антонімії.
2. Типи антонімів: спільнокореневі та різнокореневі.
3. Класифікація антонімів за типом семантичного зв'язку: власне антоніми, слова з додатковим значенням, конверсії.
4. Контекстуальні антоніми.

Завдання для самостійної роботи:

1. Дайте відповіді на питання.

- На якому явищі побудована антонімія. Проілюструйте відповідь прикладами.
- Наведіть приклади спільнокореневих та різнокореневих антонімів, уведіть їх у контекст.
- Наведіть приклади антонімічної конверсії. У чому її особливість?
- Можна вважати конверсію «повноцінною» антонімією?
- Складіть 2 речення з контекстуальними антонімами в художньому стилі.

2. Підготувати реферати.

- Логічна та лінгвістична основа антонімів.
- Синонімічно-антонімічні зв'язки в польській мові.
- Стилiстичні прийоми, побудовані на антонімії (оксиморон, антитеза).
- Словники антонімів польської мови.

Рекомендована література

Основна:

1. Bańko M., Wykłady z polskiej fleksji, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2009. 240 s.
2. Bartnicka B., Satkiewicz H. Gramatyka języka polskiego. Podręcznik dla cudzoziemców. Warszawa: Wiedza Powszechna, 2010. 277 s.
3. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
4. Ostaszewska D., Tambor J., Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2010. 143 s.
5. Podracki J., Składnia polska, Warszawa: WSiP, 1998. 246 s.
6. Saloni Z., Świdziński M., Składnia współczesnego języka polskiego, wyd. 5 ster, Warszawa: PWN, 2024. 286 s.
7. Wiśniewski M., Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego, Toruń 2001.

8. Zdunkiewicz-Jedynak D., Wykłady ze stylistyki. Warszawa: PWN, 2024. 218 s.

9. Кравчук А. Morfologia współczesnego języka polskiego (Fleksja). 1. / Морфологія сучасної польської мови (словозміна). Ч. 1. Львів: Українська академія друкарства, 2007.

10. Кравчук А. Лексикологія і культура польської мови: у 2 т. Т. 1: Лексикологія, фразеологія, лексикографія: підручник для вищих навчальних закладів. К. : Фірма «ІНКОС», 2011. Т. 2: Культура мови: підручник для вищих навчальних закладів. К. : Фірма «ІНКОС», 2011.

Додаткова:

1. Bańko M., Krajewska M. *Słownik wyrazów kłopotliwych*. Warszawa, 2000.

2. *Encyklopedia języka polskiego*. Red. S. Urbańczyk i M. Kucała. Wrocław etc., 1999.

3. Grzegorzczak R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1996.

4. Grzenia J. *Komunikacja językowa w Internecie*. Warszawa, 2006.

5. Klemensiewicz Z., *Zarys składni polskiej*, Warszawa 1969.

6. Kopcińska D., *Gramatyka opisowa. Materiały do ćwiczeń*, Warszawa 1996.

7. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.

8. Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 1996.

9. Saloni Z., *Cechy składniowe polskiego czasownika*, Wrocław 1976.

10. Słownik gramatyki języka polskiego, red. W. Gruszczyński, J. Bralczyk, Warszawa 2002, hasła składniowe.

11. Szupryczyńska M., *Opis składniowy polskiego przymiotnika*, Toruń 1980.

12. Кравчук А. Польська мова – українцям. Іменна словозміна з елементами синтаксису. Львів: Українська академія друкарства, 2008.

13. Кравчук А. Польська мова. Граматика з вправами: Підручник. вид. 2. Київ: Фірма «Інкос», 2016.

14. Кравчук А. Польський іменник та прикметник: словозміна. Посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005.

Інтернет-ресурси:

1. Materiały dydaktyczne. URL: <https://wordwall.net/pl/>
2. Słownik języka polskiego PWN. URL: <https://sjp.pwn.pl/>
3. Polski krok po kroku. URL: <https://e-polish.eu/>
4. Warszawskie koło leksykograficzne. URL: <http://leksykografia.uw.edu.pl/>
5. Wielki słownik języka polskiego. URL: <https://wsjp.pl/>

Лекційне заняття № 6

Тема лекції: Застаріла лексика польської мови.

Мета лекції: дати поняття застарілої лексики, навчитися визначати типи архаїзмів польської мови, розрізняти архаїзми і історизми, вводити їх у контекст.

ПЛАН

1. Поняття застарілої лексики.
2. Архаїзми, типи архаїзмів: фонетичні, морфологічні, словотвірні, флексійні, синтаксичні.
3. Причини появи архаїзмів у мові.
4. Історизми в польській мові.

Завдання для самостійної роботи:

1. Дайте відповіді на питання.

- Наведіть по 1-2 приклади фонетичних, морфологічних, словотвірних, флексійних, синтаксичних архаїзмів.
- Чому деякі слова в мові стають застарілими?
- Чим відрізняються архаїзми і історизми. Покажіть це на прикладах.

2. Підготувати реферати.

- Історичні зміни в лексиці.
- Застаріла лексика, її стилістичне використання

Рекомендована література

Основна:

1. Bańko M., Wykłady z polskiej fleksji, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2009. 240 s.
2. Bartnicka B., Satkiewicz H. Gramatyka języka polskiego. Podręcznik dla cudzoziemców. Warszawa: Wiedza Powszechna, 2010. 277 s.
3. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
4. Ostaszewska D., Tambor J., Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2010. 143 s.
5. Podracki J., Składnia polska, Warszawa: WSiP, 1998. 246 s.
6. Saloni Z., Świdziński M., Składnia współczesnego języka polskiego, wyd. 5 ster, Warszawa: PWN, 2024. 286 s.
7. Wiśniewski M., Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego, Toruń 2001.
8. Zdunkiewicz-Jedynak D., Wykłady ze stylistyki. Warszawa: PWN, 2024. 218 s.
9. Кравчук А. Морфология współczesnego języka polskiego (Fleksja). 1. / Морфологія сучасної польської мови (словозміна). Ч. 1. Львів: Українська академія друкарства, 2007.
10. Кравчук А. Лексикологія і культура польської мови: у 2 т. Т. 1: Лексикологія, фразеологія, лексикографія: підручник для вищих навчальних закладів. К. : Фірма «ІНКОС», 2011. Т. 2: Культура мови: підручник для вищих навчальних закладів. К. : Фірма «ІНКОС», 2011.

Додаткова:

1. Bańko M., Krajewska M. *Słownik wyrazów kłopotliwych*. Warszawa, 2000.
2. *Encyklopedia języka polskiego*. Red. S. Urbańczyk i M. Kucała. Wrocław etc., 1999.
3. Grzegorzczkowska R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1996.
4. Grzenia J. *Komunikacja językowa w Internecie*. Warszawa, 2006.

5. Klemensiewicz Z., *Zarys składni polskiej*, Warszawa 1969.
6. Kopcińska D., *Gramatyka opisowa. Materiały do ćwiczeń*, Warszawa 1996.
7. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
8. Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 1996.
9. Saloni Z., *Cechy składniowe polskiego czasownika*, Wrocław 1976.
10. Słownik gramatyki języka polskiego, red. W. Gruszczyński, J. Bralczyk, Warszawa 2002, hasła składniowe.
11. Szupryczyńska M., *Opis składniowy polskiego przymiotnika*, Toruń 1980.
12. Кравчук А. Польська мова – українцям. Іменна словозміна з елементами синтаксису. Львів: Українська академія друкарства, 2008.
13. Кравчук А. Польська мова. Граматика з вправами: Підручник. вид. 2. Київ: Фірма «Інкос», 2016.
14. Кравчук А. Польський іменник та прикметник: словозміна. Посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005.

Інтернет-ресурси:

1. Materiały dydaktyczne. URL: <https://wordwall.net/pl/>
2. Słownik języka polskiego PWN. URL: <https://sjp.pwn.pl/>
3. Polski krok po kroku. URL: <https://e-polish.eu/>
4. Warszawskie koło leksykograficzne. URL: <http://leksykografia.uw.edu.pl/>
5. Wielki słownik języka polskiego. URL: <https://wsjp.pl/>

Лекційне заняття № 7

Тема лекції: Неологізми.

Мета лекції: дати поняття неологізмів польської мови, навчитися знаходити нові слова і визначати їх типи, правильно ними послуговуватись у діловому, науковому чи розмовному спілкуванні.

ПЛАН

1. Значення терміна «неологізм».

2. Неологізми мовні і стилістичні.
3. Типи неологізмів: лексичні, семантичні, фразеологічні.
4. Причини виникнення неологізмів.
5. Перехід неологізмів у слова загального вжитку.

Завдання для самостійної роботи:

1. Дайте відповіді на питання.

- Наведіть по 1-2 приклади лексичних, семантичних, фразеологічних неологізмів.
- Що таке авторські неологізми?
- Чому деякі нові слова дуже швидко стають загальновживаними?

Поясніть це на прикладах.

- Як і чому в мові з'являються нові слова?

2. Підготувати реферати.

- Неологізми загальномовні та індивідуально-авторські.
- иЗбагачення словникового складу мови.
- Способи збагачення лексики: семантичний, морфологічний, запозичення з інших мов.
- Неологізми, їх стилістичне використання.

Рекомендована література

Основна:

1. Bańko M., Wykłady z polskiej fleksji, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2009. 240 s.
2. Bartnicka B., Satkiewicz H. Gramatyka języka polskiego. Podręcznik dla cudzoziemców. Warszawa: Wiedza Powszechna, 2010. 277 s.
3. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
4. Ostaszewska D., Tambor J., Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2010. 143 s.

5. Podracki J., *Składnia polska*, Warszawa: WSiP, 1998. 246 s.
6. Saloni Z., Świdziński M., *Składnia współczesnego języka polskiego*, wyd. 5 ster, Warszawa: PWN, 2024. 286 s.
7. Wiśniewski M., *Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego*, Toruń 2001.
8. Zdunkiewicz-Jedynak D., *Wykłady ze stylistyki*. Warszawa: PWN, 2024. 218 s.
9. Кравчук А. *Морфология współczesnego języka polskiego (Fleksja)*. 1. / *Морфологія сучасної польської мови (словозміна)*. Ч. 1. Львів: Українська академія друкарства, 2007.
10. Кравчук А. *Лексикологія і культура польської мови: у 2 т. Т. 1: Лексикологія, фразеологія, лексикографія: підручник для вищих навчальних закладів*. К. : Фірма «ІНКОС», 2011. Т. 2: *Культура мови: підручник для вищих навчальних закладів*. К.: Фірма «ІНКОС», 2011.

Додаткова:

1. Bańko M., Krajewska M. *Słownik wyrazów kłopotliwych*. Warszawa, 2000.
2. *Encyklopedia języka polskiego*. Red. S. Urbańczyk i M. Kucała. Wrocław etc., 1999.
3. Grzegorzczkowska R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1996.
4. Grzenia J. *Komunikacja językowa w Internecie*. Warszawa, 2006.
5. Klemensiewicz Z., *Zarys składni polskiej*, Warszawa 1969.
6. Kopcińska D., *Gramatyka opisowa. Materiały do ćwiczeń*, Warszawa 1996.
7. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. *Hurra po polsku!* Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
8. Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 1996.
9. Saloni Z., *Cechy składniowe polskiego czasownika*, Wrocław 1976.
10. *Słownik gramatyki języka polskiego*, red. W. Gruszczyński, J. Bralczyk, Warszawa 2002, hasła składniowe.

11. Szupryczyńska M., *Opis składniowy polskiego przymiotnika*, Toruń 1980.
12. Кравчук А. Польська мова – українцям. Іменна словозміна з елементами синтаксису. Львів: Українська академія друкарства, 2008.
13. Кравчук А. Польська мова. Граматика з вправами: Підручник. вид. 2. Київ: Фірма «Інкос», 2016.
14. Кравчук А. Польський іменник та прикметник: словозміна. Посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005.

Інтернет-ресурси:

1. Materiały dydaktyczne. URL: <https://wordwall.net/pl/>
2. Słownik języka polskiego PWN. URL: <https://sjp.pwn.pl/>
3. Polski krok po kroku. URL: <https://e-polish.eu/>
4. Warszawskie koło leksykograficzne. URL: <http://leksykografia.uw.edu.pl/>
5. Wielki słownik języka polskiego. URL: <https://wsjp.pl/>

Лекційне заняття № 8

Тема лекції: Стилiстичне багатство мови

Мета лекції: дати поняття функціонального стилю в польській мові, навчитися розрізняти тексти різної стильової приналежності, правильно послуговуватись різними стилями мовлення в діловому, науковому чи розмовному спілкуванні.

ПЛАН

- 1.Поняття функціонального стилю. Стилiстично нейтральна лексика.
2. Лексика наукового стилю.
3. Лексика офіційно-ділового стилю.
4. Лексика публіцистичного стилю.
5. Лексика художнього стилю.
- 6.Лексика розмовного стилю.

Завдання для самостійної роботи:

1.Дайте відповіді на питання.

- Як розуміти термін «стилiстична диференціація лексики»?

- Які стилі мовлення обслуговує лексика стилістично нейтральна (міжстильова)?

- Які ознаки має стилістично забарвлена лексика? Відповідь проілюструйте прикладами.

2. Підготувати реферати.

- Розмовна лексика, її види.

- Книжна лексика, її види.

- Функціонально-стилістичні різновиди польської літературної мови.

Рекомендована література

Основна:

1. Bańko M., Wykłady z polskiej fleksji, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2009. 240 s.
2. Bartnicka B., Satkiewicz H. Gramatyka języka polskiego. Podręcznik dla cudzoziemców. Warszawa: Wiedza Powszechna, 2010. 277 s.
3. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
4. Ostaszewska D., Tambor J., Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2010. 143 s.
5. Podracki J., Składnia polska, Warszawa: WSiP, 1998. 246 s.
6. Saloni Z., Świdziński M., Składnia współczesnego języka polskiego, wyd. 5 ster, Warszawa: PWN, 2024. 286 s.
7. Wiśniewski M., Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego, Toruń 2001.
8. Zdunkiewicz-Jedynak D., Wykłady ze stylistyki. Warszawa: PWN, 2024. 218 s.
9. Кравчук А. Морфология współczesnego języka polskiego (Fleksja). 1. / Морфологія сучасної польської мови (словозміна). Ч. 1. Львів: Українська академія друкарства, 2007.
10. Кравчук А. Лексикологія і культура польської мови: у 2 т. Т. 1: Лексикологія, фразеологія, лексикографія: підручник для вищих навчальних

закладів. К. : Фірма «ІНКОС», 2011. Т. 2: Культура мови: підручник для вищих навчальних закладів. К.: Фірма «ІНКОС», 2011.

Додаткова:

1. Bańko M., Krajewska M. *Słownik wyrazów kłopotliwych*. Warszawa, 2000.
2. *Encyklopedia języka polskiego*. Red. S. Urbańczyk i M. Kucała. Wrocław etc., 1999.
3. Grzegorzczak R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1996.
4. Grzenia J. *Komunikacja językowa w Internecie*. Warszawa, 2006.
5. Klemensiewicz Z., *Zarys składni polskiej*, Warszawa 1969.
6. Kopcińska D., *Gramatyka opisowa. Materiały do ćwiczeń*, Warszawa 1996.
7. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
8. Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 1996.
9. Saloni Z., *Cechy składniowe polskiego czasownika*, Wrocław 1976.
10. Słownik gramatyki języka polskiego, red. W. Gruszczyński, J. Bralczyk, Warszawa 2002, hasła składniowe.
11. Szupryczyńska M., *Opis składniowy polskiego przymiotnika*, Toruń 1980.
12. Кравчук А. Польська мова – українцям. Іменна словозміна з елементами синтаксису. Львів: Українська академія друкарства, 2008.
13. Кравчук А. Польська мова. Граматика з вправами: Підручник. вид. 2. Київ: Фірма «Інкос», 2016.
14. Кравчук А. Польський іменник та прикметник: словозміна. Посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005.

Інтернет-ресурси:

1. Materiały dydaktyczne. URL: <https://wordwall.net/pl/>
2. Słownik języka polskiego PWN. URL: <https://sjp.pwn.pl/>
3. Polski krok po kroku. URL: <https://e-polish.eu/>

4. Warszawskie koło leksykograficzne. URL: <http://leksykografia.uw.edu.pl/>
5. Wielki słownik języka polskiego. URL: <https://wsjp.pl/>

Модуль 2. Фразеологія польської мови.

Поняття фразеологізму. Функція фразеологізмів у мові.

Лекційне заняття № 9

Тема лекції: Фразеологізми польської мови. Типи фразеологізмів.

Мета лекції: дати поняття фразеологізмів, їх типів і функції в польській мові, навчитися добирати українсько-польські фразеологічні відповідники, правильно вживати їх у розмовному й діловому спілкуванні.

ПЛАН

1. Терміни «фразеологізм», «фразеологічна одиниця», їх функції у мові.
2. Спільні і відмінні риси слова, словосполучення, речення і фразеологізму.
3. Типи фразеологізмів: ідіоми, фразеологічні вирази.
4. Фразеологізми власне польського походження і запозичені.
5. Міфологізми і крилаті вислови в польській мові.

Завдання для самостійної роботи:

Дайте відповіді на питання.

- Що в науці розуміють під фразеологізмом?
- Назвіть основні ознаки фразеологізму.
- У чому полягає семантична класифікація фразеологізмів?
- На які групи поділяються фразеологізми з точки зору граматичної структури?
- Які шляхи поповнення фразеологічного фонду сучасної польської мови?
- Схарактеризуйте системні відношення у фразеології (явища багатозначності, синонімії, антонімії, варіантності).

- Що Ви знаєте про походження й джерела польської фразеології?

Підготувати реферати.

- Стійкість і варіантність фразеологізмів.
- Фразеологічні синоніми, антоніми.
- Фразеологічна багатозначність.
- Фразеологія польської мови з погляду її походження (старогрецькі, романські, біблійські, авторські фразеологізми).
- Стилістична диференціація фразеологізмів.
- Фразеологічні словники польської мови.

Рекомендована література

Основна:

1. Bańko M., Wykłady z polskiej fleksji, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2009. 240 s.
2. Bartnicka B., Satkiewicz H. Gramatyka języka polskiego. Podręcznik dla cudzoziemców. Warszawa: Wiedza Powszechna, 2010. 277 s.
3. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
4. Ostaszewska D., Tambor J., Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, wyd. 2. Warszawa: PWN, 2010. 143 s.
5. Podracki J., Składnia polska, Warszawa: WSiP, 1998. 246 s.
6. Saloni Z., Świdziński M., Składnia współczesnego języka polskiego, wyd. 5 ster, Warszawa: PWN, 2024. 286 s.
7. Wiśniewski M., Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego, Toruń 2001.
8. Zdunkiewicz-Jedynak D., Wykłady ze stylistyki. Warszawa: PWN, 2024. 218 s.
9. Кравчук А. Морфология współczesnego języka polskiego (Fleksja). 1. / Морфологія сучасної польської мови (словозміна). Ч. 1. Львів: Українська академія друкарства, 2007.

10. Кравчук А. Лексикологія і культура польської мови: у 2 т. Т. 1: Лексикологія, фразеологія, лексикографія: підручник для вищих навчальних закладів. К. : Фірма «ІНКОС», 2011. Т. 2: Культура мови: підручник для вищих навчальних закладів. К.: Фірма «ІНКОС», 2011.

Додаткова:

1. Bańko M., Krajewska M. *Słownik wyrazów kłopotliwych*. Warszawa, 2000.
2. *Encyklopedia języka polskiego*. Red. S. Urbańczyk i M. Kucała. Wrocław etc., 1999.
3. Grzegorzczkova R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1996.
4. Grzenia J. *Komunikacja językowa w Internecie*. Warszawa, 2006.
5. Klemensiewicz Z., *Zarys składni polskiej*, Warszawa 1969.
6. Kopcińska D., *Gramatyka opisowa. Materiały do ćwiczeń*, Warszawa 1996.
7. Małolepsza Małgorzata, Szymkiewicz Aneta. Hurra po polsku! Warszawa: Prolog, 2007. 87 s.
8. Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 1996.
9. Saloni Z., *Cechy składniowe polskiego czasownika*, Wrocław 1976.
10. Słownik gramatyki języka polskiego, red. W. Gruszczyński, J. Bralczyk, Warszawa 2002, hasła składniowe.
11. Szupryczyńska M., *Opis składniowy polskiego przymiotnika*, Toruń 1980.
12. Кравчук А. Польська мова – українцям. Іменна словозміна з елементами синтаксису. Львів: Українська академія друкарства, 2008.
13. Кравчук А. Польська мова. Граматика з вправами: Підручник. вид. 2. Київ: Фірма «Інкос», 2016.
14. Кравчук А. Польський іменник та прикметник: словозміна. Посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005.

Інтернет-ресурси:

1. Materiały dydaktyczne. URL: <https://wordwall.net/pl/>
2. Słownik języka polskiego PWN. URL: <https://sjp.pwn.pl/>
3. Polski krok po kroku. URL: <https://e-polish.eu/>
4. Warszawskie koło leksykograficzne. URL:
<http://leksykografia.uw.edu.pl/>
5. Wielki słownik języka polskiego. URL: <https://wsjp.pl/>

V. МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Moduł I. Leksykologia i leksykografia języka polskiego

Практичне заняття № 1-2. Przedmiot leksykologii. Problem leksyki jako systemu. Pola znaczeniowe.

Опорні значення з теми (Kluczowe terminy w temacie): leksykologia, słownictwo, słowo, temat, znaczenie, pola znaczeniowe, system, system językowy, językoznawstwo.

План теоретичного викладу (Plan prezentacji teoretycznej):

1. Przedmiot leksykologii.
2. Problem leksyki jako systemu.
3. Pola znaczeniowe.

Практична робота (Praca praktyczna):

- Opracuj teorię st. 7- 26 (Кравчук, А. М. Лексикологія і культура польської мови [Текст] = Leksykologia i kultura języka polskiego : підручник : у 2-х т. Т. 2 : Культура мови. К. : ІНКОС, 2011. 520 с.);
- Napisz podstawowe informacje teoretyczne w formie streszczenia;
- Wykonaj ćwiczenie № 1, 2 st. 69 (Моклиця А. В. Лексикологія сучасної польської мови: Навчально-методичні матеріали до курсу. – Луцьк : СЛУ імені Лесі Українки, 2018. Видання друге - Моклиця.pdf)

Самостійна робота (Praca indywidualna):

- Zrób prezentację na dany temat;
- Napisz krótki artykuł na temat.

Практичне заняття № 3. Semantyka leksykalna. Teorię znaczenia. Diachroniczne typy zmian semantycznych. Definicje semantyczne.

Опорні значення з теми (Kluczowe terminy w temacie): słowo, semantyka, semantyka leksykalna, znaczenie, teoria znaczenia, diachronia, synchronia, rodzaje i typy zmian, definicja, termin.

План теоретичного викладу (Plan prezentacji teoretycznej):

1. Semantyka leksykalna.
2. Teorię znaczenia.
3. Diachroniczne typy zmian semantycznych.
4. Definicje semantyczne.

Практична робота (Praca praktyczna):

- Opracuj teorię st. 27- 41 (Кравчук, А. М. Лексикологія і культура польської мови [Текст] = Leksykologia i kultura języka polskiego : підручник : у 2-х т. Т. 2 : Культура мови. К. : ІНКОО, 2011. 520 с.);
- Napisz podstawowe informacje teoretyczne w formie streszczenia;
- Wykonaj ćwiczenie № 3, 5, 6, 8 st. (Моклиця А. В. Лексикологія сучасної польської мови: Навчально-методичні матеріали до курсу. – Луцьк : СЛУ імені Лесі Українки, 2018. Видання друге - Моклиця.pdf)

Самостійна робота (Praca indywidualna):

- Zrób prezentację na dany temat;
- Napisz krótki artykuł na temat.

Практичне заняття № 4-5. Wieloznaczność. Typy wieloznaczności. Wieloznaczność a homonimia. Rodzaje homonimów. Relacje synonimii i antonimii.

Опорні значення з теми (Kluczowe terminy w temacie): znaczenie, znaczenie słowa, dwuznaczność, wieloznaczność, typy wieloznaczności, homonim, homonimia, rodzaje homonimów, antonim, antonimia, synonim, synonimia.

План теоретичного викладу (Plan prezentacji teoretycznej):

1. Wieloznaczność.
2. Typy wieloznaczności.
3. Wieloznaczność a homonimia.
4. Rodzaje homonimów.
5. Relacje synonimii i antonimii.

Практична робота (Praca praktyczna):

- Opracuj teorię st. 67-111 (Кравчук, А. М. Лексикологія і культура польської мови [Текст] = Leksykologia i kultura języka polskiego : підручник : у 2-х т. Т. 2 : Культура мови. К. : ІНКОС, 2011. 520 с.);
- Napisz podstawowe informacje teoretyczne w formie streszczenia;
- Wykonaj ćwiczenie № 2, 4 st. 75-77; № 3, 5 st. 78-79; № 2, 5 st. 84-85; № 1, 4 st. 87-88; (Моклиця А. В. Лексикологія сучасної польської мови: Навчально-методичні матеріали до курсу. – Луцьк : СЛУ імені Лесі Українки, 2018. Видання друге - Моклиця.pdf)

Самостійна робота (Praca indywidualna):

- Zrób prezentację na dany temat;
- Napisz krótki artykuł na temat;
- Skompiluj mini-słownik tematyczny homonimów, antonimów lub synonimów.

Практичне заняття № 6. Słownictwo. Czynny i bierny zasób leksykalny polszczyzny. Stara i nowa warstwa polskiego słownictwa: archaizmy i neologizmy.

Опорні значення з теми (Kluczowe terminy w temacie): słownictwo, zasób leksykalny, czynny zasób leksykalny, bierny zasób leksykalny, polszczyzna, archaizmy, neologizmy.

План теоретичного викладу (Plan prezentacji teoretycznej):

1. Słownictwo.
2. Czynny i bierny zasób leksykalny polszczyzny.
3. Stara i nowa warstwa polskiego słownictwa: archaizmy i neologizmy.

Практична робота (Praca praktyczna):

- Opracuj teorię st. 115 - 133 (Кравчук, А. М. Лексикологія і культура польської мови [Текст] = Leksykologia i kultura języka polskiego : підручник : у 2-х т. Т. 2 : Культура мови. К. : ІНКОС, 2011. 520 с.);

- Napisz podstawowe informacje teoretyczne w formie streszczenia;
- Wykonaj ćwiczenie № 2, 3, 4 st. 89-90; № 1, 2 st. 91 (Моклиця А. В. Лексикологія сучасної польської мови: Навчально-методичні матеріали до курсу. – Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2018. Видання друге - Моклиця.pdf)

Самостійна робота (Praca indywidualna):

- Zrób prezentację na dany temat;
- Napisz krótki artykuł na temat;
- Skompiluj mini-słownik tematyczny archaizmów lub neologizmów.

Практичне заняття № 7. Zapożyczenia w języku polskim.

Опорні значення з теми (Kluczowe terminy w temacie): zapożyczenia, zapożyczenia leksykalne, semantyka, historia zapożyczeń, zapożyczenia międzyjęzykowe, kalki, hybrydy, cytaty, internacjonalizmy.

План теоретичного викладу (Plan prezentacji teoretycznej):

1. Zapożyczenie – co to jest. Przyczyny zapożyczeń
2. Typologie zapożyczeń
 - 2.1. Kalki
 - 2.2. Hybrydy
 - 2.3. Cytaty
3. Zapożyczenia z różnych języków w języku polskim
4. Internacjonalizmy.

Практична робота (Praca praktyczna):

- Opracuj teorię st. 137-165 (Кравчук, А. М. Лексикологія і культура польської мови [Текст] = Leksykologia i kultura języka polskiego : підручник : у 2-х т. Т. 2 : Культура мови. К. : ІНКОС, 2011. 520 с.);
- Napisz podstawowe informacje teoretyczne w formie streszczenia;
- Wykonaj ćwiczenie № 2, 3, 5, 7 st. 100-103; (Моклиця А. В. Лексикологія сучасної польської мови: Навчально-методичні матеріали до курсу. – Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2018. Видання друге - Моклиця.pdf)

Самостійна робота (Praca indywidualna):

- Zrób prezentację na dany temat;
- Napisz krótki artykuł na temat;
- Skompiluj mini-słownik zapożyczeń.

Практичне заняття № 8. Leksyka różnych odmian polszczyzny.

Słownictwo terytorialnych odmian języka polskiego.

Опорні значення з теми (Kluczowe terminy w temacie): słownictwo, słownictwo różnych terytoriów, terytorium, region, region, gwara, gwary polskie, kody językowe, język literacki.

План теоретичного викладу (Plan prezentacji teoretycznej):

1. Leksyka różnych odmian polszczyzny.
2. Słownictwo terytorialnych odmian języka polskiego.

Практична робота (Praca praktyczna):

- Opracuj teorię st. 169- 196 (Кравчук, А. М. Лексикологія і культура польської мови [Текст] = Leksykologia i kultura języka polskiego : підручник : у 2-х т. Т. 2 : Культура мови. К. : ІНКОС, 2011. 520 с.);
- Napisz podstawowe informacje teoretyczne w formie streszczenia;
- Wykonaj ćwiczenie № 2, 3, 4 st. 104-105; (Моклиця А. В. Лексикологія сучасної польської мови: Навчально-методичні матеріали до курсу. – Луцьк : СЛУ імені Лесі Українки, 2018. Видання друге - Моклиця.pdf)

Самостійна робота (Praca indywidualna):

- Zrób prezentację na dany temat;
- Napisz krótki artykuł na temat;
- Skompiluj mini-słownik gwar.

Практичне заняття № 9. Słownictwo polskich socjolektów.

Опорні значення з теми (Kluczowe terminy w temacie): społeczeństwo, socjolekt, grupa ludności, kategorie socjolektów, żargon, profesjonalizmy, gwara studencka.

План теоретичного викладу (Plan prezentacji teoretycznej):

1. Słownictwo polskich socjolektów — termin
2. Kategorie socjolektalne
3. Słownictwo o funkcji ekspresywnej
4. Słownictwo o funkcji profesjonalno-komunikatywnej
4. Słownictwo o funkcji wytajniania wypowiedzi
5. Leksyka intersocjolektalna

Практична робота (Praca praktyczna):

- Opracuj teorię st. 203-241 (Кравчук, А. М. Лексикологія і культура польської мови [Текст] = Leksykologia i kultura języka polskiego : підручник : у 2-х т. Т. 2 : Культура мови. К. : ІНКОС, 2011. 520 с.);
- Napisz podstawowe informacje teoretyczne w formie streszczenia;
- Wykonaj ćwiczenie № 2, 3, st. 93-94; (Моклиця А. В. Лексикологія сучасної польської мови: Навчально-методичні матеріали до курсу. – Луцьк : СЛУ імені Лесі Українки, 2018. Видання друге - Моклиця.pdf)

Самостійна робота (Praca indywidualna):

- Zrób prezentację na dany temat;
- Napisz krótki artykuł na temat.

Практичне заняття № 10. Podstawy polskiej leksykografii.

Опорні значення з теми (Kluczowe terminy w temacie): leksykografia, słowniki, słowniki dwujęzyczne, słowniki wielojęzyczne, współczesne słowniki polskie, kryteria tworzenia słowników, proces tworzenia słowników, najśłynniejsze słowniki polskie.

План теоретичного викладу (Plan prezentacji teoretycznej):

- 1.Podstawy polskiej leksykografii jako nauki
- 2.Słowniki dwujęzyczne, słowniki wielojęzyczne
- 3.Kryteria tworzenia słowników
4. Proces tworzenia słowników
- 5.Współczesne słowniki polskie
6. Najśłynniejsze słowniki polskie.

Практична робота (Praca praktyczna):

- Opracuj teorię st. 275 - 299 (Кравчук, А. М. Лексикологія і культура польської мови [Текст] = Leksykologia i kultura języka polskiego : підручник : у 2-х т. Т. 2 : Культура мови. К. : ІНКОС, 2011. 520 с.);
- Napisz podstawowe informacje teoretyczne w formie streszczenia;
- Wybierz tematyczny słownik polsko-ukraiński. Zapisz tłumaczenie 20 jednostek (5 słów, 5 zwrotów, 5 jednostek frazeologicznych, 5 przysłów). Porównaj tłumaczenie.

Самостійна робота (Praca indywidualna):

- Zrób prezentację na dany temat;
- Napisz krótki artykuł na temat;
- Napisz esej: Gdybym mógł(a) stworzyć uniwersalny słownik, jaki on był by?

Moduł II. Frazeologia języka polskiego

Практичне заняття № 11-12. Podstawowe zagadnienia frazeologii. Z dziejów frazeologii jako nauki. Przedmiot frazeologii, pojęcie związku frazeologicznego, szerokie i wąskie rozumienie frazeologii.

Опорні значення з теми (Kluczowe terminy w temacie): frazeologia, frazeologizm, rodzaje frazeologii, językoznawstwo.

План теоретичного викладу (Plan prezentacji teoretycznej):

- 1.Podstawowe zagadnienia frazeologii.
2. Z dziejów frazeologii jako nauki.
3. Przedmiot frazeologii, pojęcie związku frazeologicznego,
4. Szerokie i wąskie rozumienie frazeologii.

Практична робота (Praca praktyczna):

- Opracuj teorię st. 248-255 (Кравчук, А. М. Лексикологія і культура польської мови [Текст] = Leksykologia i kultura języka polskiego : підручник : у 2-х т. Т. 2 : Культура мови. К. : ІНКОС, 2011. 520 с.);
- Napisz podstawowe informacje teoretyczne w formie streszczenia;

- Wykonaj ćwiczenie № 1, 3, st. 106-108; (Моклиця А. В. Лексикологія сучасної польської мови: Навчально-методичні матеріали до курсу. – Луцьк : СЛУ імені Лесі Українки, 2018. Видання друге - Моклиця.pdf)

Самостійна робота (Praca indywidualna):

- Zrób prezentację na dany temat;
- Napisz krótki artykuł na temat.

Практичне заняття № 13-14. Typologie związków frazeologicznych.

Опорні значення з теми (Kluczowe terminy w temacie): frazeologia, klasyfikacja jednostek frazeologicznych, jednostki frazeologiczne, fuzje frazeologiczne, jednostki frazeologiczne, klastry frazeologiczne, kombinacje frazeologiczne, idiomy.

План теоретичного викладу (Plan prezentacji teoretycznej):

1. Typologie związków frazeologicznych.
2. Klasyfikacje semantyczne
3. Klasyfikacja formalna
4. Klasyfikacja funkcjonalna

Практична робота (Praca praktyczna):

- Opracuj teorię st. 255-262 (Кравчук, А. М. Лексикологія і культура польської мови [Текст] = Leksykologia i kultura języka polskiego : підручник : у 2-х т. Т. 2 : Культура мови. К. : ІНКОО, 2011. 520 с.);
- Napisz podstawowe informacje teoretyczne w formie streszczenia;
- Wykonaj ćwiczenie № 5, 6, st. 108; (Моклиця А. В. Лексикологія сучасної польської мови: Навчально-методичні матеріали до курсу. – Луцьк : СЛУ імені Лесі Українки, 2018. Видання друге - Моклиця.pdf)

Самостійна робота (Praca indywidualna):

- Zrób prezentację na dany temat;
- Napisz krótki artykuł na temat.

Практичне заняття № 15-16. Źródła frazeologii polskiej, funkcje frazeologizmów.

Опорні значення з теми (Kluczowe terminy w temacie): frazeologia, źródła frazeologii, współczesna frazeologia polska, funkcje jednostek frazeologicznych.

План теоретичного викладу (Plan prezentacji teoretycznej):

1. Źródła frazeologii polskiej
2. Funkcje frazeologizmów.
3. Współczesna frazeologia polska

Практична робота (Praca praktyczna):

- Opracuj teorię st. 262-264 (Кравчук, А. М. Лексикологія і культура польської мови [Текст] = Leksykologia i kultura języka polskiego : підручник : у 2-х т. Т. 2 : Культура мови. К. : ІНКОО, 2011. 520 с.);
- Napisz podstawowe informacje teoretyczne w formie streszczenia;
- Wykonaj ćwiczenie № 7, 8, st. 109; (Моклиця А. В. Лексикологія сучасної польської мови: Навчально-методичні матеріали до курсу. – Луцьк : СЛУ імені Лесі Українки, 2018. Видання друге - Моклиця.pdf)

Самостійна робота (Praca indywidualna):

- Zrób prezentację na dany temat;
- Napisz krótki artykuł na temat.

Практичне заняття № 17. Polskie słowniki frazeologiczne.

Опорні значення з теми (Kluczowe terminy w temacie): słownik, słownik jednostek frazeologicznych, słownik dwujęzyczny, słownik tłumaczeniowy, leksykografia frazeologiczna.

План теоретичного викладу (Plan prezentacji teoretycznej):

1. Polskie słowniki frazeologiczne.

Практична робота (Praca praktyczna):

- Oprasuj teorię st. 264-267 (Кравчук, А. М. Лексикологія і культура польської мови [Текст] = Leksykologia i kultura języka polskiego : podręcznik : u 2-x t. T. 2 : Kultura mowy. K. : ІНКОС, 2011. 520 с.);

- Napisz podstawowe informacje teoretyczne w formie streszczenia;

- Przygotuj esej na temat słynnego polskiego słownika jednostek frazeologicznych (wybierz jeden).

Самостійна робота (Praca indywidualna):

- Przygotuj się do testu.

VI. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Przedmiot leksykologii.
2. Problem leksyki jako systemu.
3. Pola znaczeniowe.
4. Semantyka leksykalna.
5. Teorię znaczenia.
6. Diachroniczne typy zmian semantycznych.
7. Definicje semantyczne.
8. Wieloznaczność.
9. Typy wieloznaczności.
10. Wieloznaczność a homonimia.
11. Rodzaje homonimów.
12. Relacje synonimii i antonimii.
13. Słownictwo.
14. Czynny i bierny zasób leksykalny polszczyzny.
15. Stara i nowa warstwa polskiego słownictwa: archaizmy i neologizmy.
16. Leksyka różnych odmian polszczyzny.
17. Słownictwo terytorialnych odmian języka polskiego.
18. Podstawy polskiej leksykografii.
19. Podstawowe zagadnienia frazeologii.
20. Z dziejów frazeologii jako nauki.
21. Przedmiot frazeologii, pojęcie związku frazeologicznego.
22. Szerokie i wąskie rozumienie frazeologii.
23. Typologie związków frazeologicznych.
24. Źródła frazeologii polskiej, funkcje frazeologizmów.
25. Polskie słowniki frazeologiczne

VII. ЗРАЗКИ МОДУЛЬНО-ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ РОБОТИ (Практичні завдання із посібника: Моклиця.pdf)

Bilet №1

1.Odpowiedz na pytanie :

Przedmiot leksykologii. Problem leksyki jako systemu. Pola znaczeniowe.

2. Wykonaj ćwiczenie praktyczne:

Ćw.3

Wpisz wyraz wyznaczający różne treści podanych wyrazów (nieprzenośne i przenośne):

kwitnie – róża, interes

skacze –

gałąź –

palma –

rośnie –

wyje –

oślepia –

pędzi –

ogień –

zielony –

przemawia –

uśmiech –

gwiazda –

miękki –

uśmiecha się –

las –

promień –

młody –

3.Refleksja: napisz kilka zdań, w których opowiesz o swoich wrażeniach z kursu „Teoretyczny kurs języka polskiego” (leksykologia i frazeologia)

Bilet №2

1.Odpowiedz na pytanie : Semantyka leksykalna. Teorię znaczenia.

2. Wykonaj ćwiczenie praktyczne:

Ćw.4

Zastąp podkreślone wyrazy synonimami. Określ znaczenie leksykalne wyróżnionych kursywą wyrazów (**właściwe i przenieśne**):

głucha wieś –
głupia sprawa –
wesoły kolor –
złote ręce –
nadęty bęczeń –
łamana angielszczyzna –
naciągany argument –
nalana twarz –
utarty zwrot –
zakuty łeb –
zapalony wielbiciel –
zalan towarzystwo –
miękkie serce –
twardy charakter –
chłodne spojrzenie –
puste słowa –

3. Refleksja: napisz kilka zdań, w których opowiesz o swoich wrażeniach z kursu „Teoretyczny kurs języka polskiego” (leksykologia i frazeologia)

Bilet №3

1. Odpowiedz na pytanie :

Wieloznaczność. Typy wieloznaczności.

2. Wykonaj ćwiczenie praktyczne:

Ćw.5

Określ znaczenie i rodzaj podanych przenośni:

niebieskie oczy, czarny jak noc, pękać ze złości, barania głowa, pocałunki słońca, król rock and rolla, została wyrzucona na bruk, perły zębów, parowóz sapa, wypił kielich do dna, język Szekspira, pikantne zdjęcie, nieziemska suknia, kary koń, przyprawiać komuś rogi

3. Refleksja: napisz kilka zdań, w których opowiesz o swoich wrażeniach z kursu „Teoretyczny kurs języka polskiego” (leksykologia i frazeologia)

Bilet №4

1. Odpowiedz na pytanie :

Wieloznaczność a homonimia. Rodzaje homonimów.

2. Wykonaj ćwiczenie praktyczne:

Ćw.2

Wyróżnione wyrazy wymień na **synonimy**:

<i>stary</i> człowiek –	<i>stary</i> obyczaj –
<i>stary</i> chleb –	<i>stare</i> mieszkanie –
<i>stare</i> kartofle –	<i>dobry</i> obiad –
<i>dobry</i> nastrój –	<i>dobry</i> interes –
<i>dobra</i> opieka –	<i>dobry</i> znajomy –
<i>czyste</i> niebo –	<i>czysta</i> miłość –
<i>czyste</i> zamiary –	<i>czysta</i> robota –
<i>czyste</i> ręce –	<i>czysty</i> barszcz –
<i>krótka</i> spódnica –	<i>krótka</i> zima –
<i>krótka</i> notatka –	<i>blade</i> światło –

3.Refleksja: napisz kilka zdań, w których opowiesz o swoich wrażeniach z kursu „Teoretyczny kurs języka polskiego” (leksykologia i frazeologia)

Bilet №5

1.Odpowiedz na pytanie :

Słownictwo. Czynny i bierny zasób leksykalny polszczyzny. Stara i nowa warstwa polskiego słownictwa: archaizmy i neologizmy.

Ćw.3

Wpisz wyraz wyznaczający różne treści podanych wyrazów (nieprzenośne i przenośne):

kwitnie – róża, interes	zielony –
skacze –	przemawia –
gałąź –	uśmiech –
palma –	gwiazda –
rośnie –	miękki –
wyje –	uśmiecha się –
oślepia –	las –
pędzi –	promień –
ogień –	młody –

2. Wykonaj ćwiczenie praktyczne:

3.Refleksja: napisz kilka zdań, w których opowiesz o swoich wrażeniach z kursu „Teoretyczny kurs języka polskiego” (leksykologia i frazeologia)

Bilet №6

1.Odpowiedz na pytanie :Zapożyczenia w języku polskim.

2. Wykonaj ćwiczenie praktyczne:

Ćw.2

Wyróżnione wyrazy wymień na **synonimy**:

<i>stary</i> człowiek –	<i>stary</i> obyczaj –
<i>stary</i> chleb –	<i>stare</i> mieszkanie –
<i>stare</i> kartofle –	<i>dobry</i> obiad –
<i>dobry</i> nastrój –	<i>dobry</i> interes –
<i>dobra</i> opieka –	<i>dobry</i> znajomy –
<i>czyste</i> niebo –	<i>czysta</i> miłość –
<i>czyste</i> zamiary –	<i>czysta</i> robota –
<i>czyste</i> ręce –	<i>czysty</i> barszcz –
<i>krótka</i> spódnica –	<i>krótka</i> zima –
<i>krótka</i> notatka –	<i>blade</i> światło –

3. Refleksja: napisz kilka zdań, w których opowiesz o swoich wrażeniach z kursu „Teoretyczny kurs języka polskiego” (leksykologia i frazeologia)

Bilet №7

1. Odpowiedz na pytanie :

Leksyka różnych odmian polszczyzny. Słownictwo terytorialnych odmian języka polskiego.

Ćw.5

Określ znaczenie i rodzaj podanych przenośni:

niebieskie oczy, czarny jak noc, pękać ze złości, barania głowa, pocałunki słońca, król rock and rolla, została wyrzucona na bruk, perły zębów, parowóz sapa, wypił kielich do dna, język Szekspira, pikantne zdjęcie, nieziemską suknią, kary koń, przyprawiać komuś rogi

2. Wykonaj ćwiczenie praktyczne:

3. Refleksja: napisz kilka zdań, w których opowiesz o swoich wrażeniach z kursu „Teoretyczny kurs języka polskiego” (leksykologia i frazeologia)

Bilet №8

1. Odpowiedz na pytanie :

Słownictwo polskich socjolektów.

2. Wykonaj ćwiczenie praktyczne:

Ćw.1

Dobierz **antonimy**:

suchy klimat –
sucha cera –
sucha kobieta –
prosta sukienka –
prosta potrawa –
proste zadanie –
tępy nóż –
tępa głowa –
tęgi człowiek –
szczyry żal –
żywe dziecko –

suche siano –
suchy chleb –
suche podziękowanie –
prosta linia –
iść *prostą* drogą –
prości ludzie –
tępy ból –
tępe spojrzenie –
tęgi mróz –
szczere spojrzenie –
żywe zainteresowanie –

3.Refleksja: napisz kilka zdań, w których opowiesz o swoich wrażeniach z kursu „Teoretyczny kurs języka polskiego” (leksykologia i frazeologia)

Bilet №9

1.Odpowiedz na pytanie :

Relacje synonimii i antonimii.

2. Wykonaj ćwiczenie praktyczne:

Ćw.1

Niżej podane wyrazy podziel na **neologizmy**, **neosemantyzmy** i **neofrazeologizmy**. Określ znaczenia słów.

chodnik
kabel
kultowy
okablować
paker

republika kolesiów
wojna na górze

czarny marsz

komórka

muzyka chodnikowa

okrągły stół

pakiernia

różowy

żeglować po Internecie

dresiarz

konkurs

oglądacz

oszołom

promotor

telegap

3.Refleksja: napisz kilka zdań, w których opowiesz o swoich wrażeniach z kursu „Teoretyczny kurs języka polskiego” (leksykologia i frazeologia)

Bilet №10

1.Odpowiedz na pytanie :

Diachroniczne typy zmian semantycznych. Definicje semantyczne.

2. Wykonaj ćwiczenie praktyczne:

Ćw.1

Dobierz **antonimy**:

suchy klimat –
sucha cera –
sucha kobieta –
prosta sukienka –
prosta potrawa –
proste zadanie –
tępy nóż –
tępa głowa –
tęgi człowiek –
szczery żal –
żywe dziecko –

suche siano –
suchy chleb –
suche podziękowanie –
prosta linia –
iść *prostą* drogą –
prości ludzie –
tępy ból –
tępe spojrzenie –
tęgi mróz –
szczere spojrzenie –
żywe zainteresowanie –

3. Refleksja: napisz kilka zdań, w których opowiesz o swoich wrażeniach z kursu „Teoretyczny kurs języka polskiego” (leksykologia i frazeologia)

VIII. ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка згідно з Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою» https://zu.edu.ua/offic/ocinjuvannya_zvo.pdf.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться за поточним, модульним та підсумковим контролюми.

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за університетською шкалою		Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Екзамен	Залік		Оцінка	Пояснення
Відмінно	Зараховано	90-100	A	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре		82-89	B	вище середнього рівня з кількома помилками
		74-81	C	в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок
		Задовільно	64-73	D
60-63			E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
Незадовільно	Не зараховано	35-59	FX	з можливістю повторного складання
		1-34	F	з обов'язковим повторним курсом

Підсумкова оцінка з вивчених модулів за навчальний рік (ПОМ) розраховується:

№ модулю	M%p (відсоткове значення модулю освітньої компоненти)
Модуль 1	M%1= 60 %
Модуль 2	M%2 = 40 %
Сума	100

ЕКЗАМЕН

Оскільки формою підсумкового контролю освітньої компоненти є екзамен, то здобувачі вищої освіти в яких підсумкова оцінка з вивчених модулів (ПОМ) за семестр становить 60 і більше балів, мають право не складати екзамен. У такому разі підсумкова оцінка з вивчених модулів (ПОМ) = Екзаменаційній оцінці (ЕО) = Підсумковій оцінці (ПО).

$$ПОМ=ЕО=ПО$$

У випадку складання екзамену підсумкова оцінка (ПО) визначається як середнє арифметичне балів підсумкової оцінки з вивчених модулів (ПОМ) та екзаменаційної оцінки (ЕО).

$$ПО=(ПОМ+ЕО)/2$$

Примітка: За кожне практичне завдання здобувач має змогу отримати максимальну оцінку — 100 балів, при цьому види роботи розподіляються так:

Вид завдання	Оцінка
Практична робота	Опрацювання теорії — 30 балів
	Написання конспекту — 30 балів
	Виконання вправ — 30 балів
Самостійна робота	Виконання завдання на вибір — 10 балів
Разом	100

IX. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ЗВО

Політика щодо академічної доброчесності

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності <https://zu.edu.ua/academic-integrity.html> та визначається системою вимог, які викладач ставить до здобувача у вивченні освітньої компоненти (правила поведінки на заняттях, користування засобами електронного зв'язку, тощо). Не допускається академічний та будь-який інший плагіат, фальсифікації, фабрикації, списування; забороняється використання додаткових джерел інформації під час оцінювання знань (в тому числі засобами електронного зв'язку); при використанні інтернет ресурсів та інших джерел інформації необхідно вказати джерело, використане під час виконання.

Політика щодо відвідування

Здобувач вищої освіти зобов'язаний виконувати правила внутрішнього розпорядку університету https://zu.edu.ua/offic/pravyly_vn_rozporядku.pdf та відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом <https://dekanat.zu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=999>, дотримуватися етичних норм поведінки. Присутність на занятті є обов'язковим компонентом оцінювання.

Забезпечення студентоцентрованого підходу та створення можливостей для навчання здобувачів вищої освіти, які не можуть відвідувати заняття з поважних причин, зокрема реалізується через «Положення про навчання студентів за індивідуальним графіком у Житомирському державному університеті імені Івана Франка». Індивідуальний графік навчання передбачає можливість вибіркового відвідування здобувачем аудиторних занять (лекційних, практичних, лабораторних, семінарських) і самостійного опрацювання матеріалу відповідних навчальних дисциплін.

Політика щодо перескладання

Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, то відпрацювання здійснюється у встановлені викладачем терміни. Відповідно до положення «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка згідно з Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою» (нова редакція) https://zu.edu.ua/offic/ocinjuvannya_zvo.pdf кожне лабораторне, семінарське та практичне заняття оцінюється. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані здобувачем вищої освіти у встановлені викладачем терміни.

Політика щодо дедлайнів

Викладач встановлює конкретні терміни виконання завдань. Здобувач вищої освіти, який з поважних причин (внаслідок тимчасової непрацездатності, підтвердженої довідкою закладу охорони здоров'я, або який був звільнений від занять наказом Ректора Університету) пропустив навчальні заняття зобов'язаний ліквідувати академічну заборгованість не більше ніж за місяць з моменту виходу на навчальні заняття (дня припинення поважної причини). Здобувач вищої освіти, який без поважних причин не відвідав

навчальні заняття або отримав оцінку нижчу 60 балів, необхідно відпрацювати академічну заборгованість до проведення модульної контрольної роботи.

До підсумкової модульної контрольної роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які отримали поточні оцінки на усіх передбачуваних робочою навчальною програмою аудиторних навчальних заняттях. До завершення відповідного модуля здобувачам вищої освіти дозволяється перескладати окремі елементи модуля (завдання) з метою отримання вищих поточних оцінок під час консультацій із навчальної дисципліни, які проводяться впродовж семестру.

Політика щодо апеляцій

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про апеляцію результатів контрольних заходів у Житомирському державному університеті імені Івана Франка» https://zu.edu.ua/offic/pro_apelyacij.pdf.

Політика щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємодопомоги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного наукового знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення запобігання та протидії булінгу» <https://zu.edu.ua/offic/pol-buling.pdf>